

K A I V A U S R A P O R T T I

HAMINA vt 7 (E18)

Tursanmetsä 1 ja Kääkkäri

Arkeologinen kaivaus

4.–13.7.2011

Kuvannut Kreetta Lesell/Arkeologiset kenttäpalvelut

MUSEOVIRASTO

KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITO | ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

KREETTA LESELL

Tiivistelmä

Tiehallinto suunnittelee valtatie 7 uutta linjausta Kotkasta Virolahteen. Haminan kohdalle tulisi ohikulkutie. Haminan alueella tulevalla tielinjalla tai sen läheisyydessä on useita muinaisjäännöksiä, joita tien rakentaminen uhkaa. Nämä kohteet ovat Tursanmetsä 1 ja 2, Tupakangas 1 ja 2, Kallioharju ja Kääkkäri. Kaikki kohteet ovat röykkiöitä tai kivilatomuksia. Tursanmetsä 1:n röykkiöt A, B ja Tursanmetsä 2:n röykkiö tutkittiin jo vuonna 2009. Tursanmetsä 1:n röykkiö A on ajoitettu vuosiin 1750–1800, röykkiö B mahdollisesti jo noin 1650-luvulle. Nyt tutkittiin Tursanmetsä 1:n röykkiö I ja Kääkkärin röykkiö A, jotka jäävät tulevan ohitustien alle.

Tursanmetsä 1:n röykkiö I on todennäköisesti uuni. Tätä tulkintaa tukevat siitä löytyneet palaneet luut. Kääkkärin röykkiö A ei ole niin selkeä rakenteeltaan. Se on kuitenkin selkeästi ihmisen tekemä ja myös siinä on palonjälkiä. Tästä röykkiöstä ei saatu löytöjä.

Tursanmetsä 1:n röykkiöt C–H ja Kääkkärin röykkiö B ovat valtatie suoja-alueella tai sen läheisyydessä ja niitä tulee varoa rakentamisen aikana. Museoviraston kulttuuriympäristön suojelu -osasto päättää kohteiden Tupakangas 1 ja 2 ja Kallioharju mahdollisista myöhemmistä tutkimuksista.

Sisälllys:

Sisällysluettelo	1
Arkistotiedot	2
1.Johdanto	3
Lähestymiskartta	4
2. Sijainti, maisema ja vesistöhistoria	5
3. Taustatietoa ja tutkimushistoria	5
4. Kaivausten tarkoitus ja metodit	6
5. Havainnot	7
5.1. Tursanmetsä 1	7
5.2. Kääkkäri	8
6. Yhteenvedo	8
Lähteet ja kirjallisuus	10
Digitaalikuvaluettelo	11
Mustavalkokuvaluettelo	13
Karttaluettelo	15
Valokuvat	16
Kartat	31–42

Arkistotiedot

Hamina Tursanmetsä 1 röykkiön I ja Kääkkärin röykkiön A kaivaukset valtatie 7 Haminan ohitustiellä
Projekti 350014

Muinaisjäännösrekisterin kohdenumerot: Kääkkäri 100000936 ja Tursanmetsä 1 1000003048

Ajoitus: historiallinen aika, todennäköisesti 1700-luku

Kaivausten johtaminen ja raportin laatiminen: FK Kreetta Lesell, Museovirasto/arkeologiset kenttäpalvelut

Alkuperäinen raporttiportti: Museovirasto arkeologinen keskusarkisto, Helsinki

Kopiot: Liikennevirasto ja Kymenlaakson maakuntamuseo

Haminan ohikulkutie, arkeologisten tutkimusten päivitetty kustannusarvio, Museoviraston kustannusarvio diaarinro: 006/304/2010

VT 7:n parantaminen moottoritieksi Haminan kohdalla, arkeologisten kohteiden kaivausten kustannusarvio, diaarinro: 006/304/2010

Tilaja: Liikennevirasto

Arvioidut tutkimuskustannukset: 17 700 €

Peruskartta: Karttalehti L521 (304204 Hamina)

KOORDINAATIT

Tursanmetsä P:6715440 I:516166 koordinaatin x=200, y=600 kohdalta, röykkiön keskipiste

Kääkkäri P: 6715721 I: 515907 koordinaatin x=700, y=597 kohdalta, röykkiön keskipiste

TILAT

Tursanmetsä 1 röykkiö I: 75-430-3-141 Kujala, 75-403-35-2 Salokangas, 75-410-3-135 Hunkerinmaa ja 75-403-34-3 Sunintursa

Kääkkärin röykkiö A:75-410-3-69 Kivelä

Kenttätyöaika: 4.–13.7.2011

Tutkittu alue: Kääkkäri röykkiö A 25 m² ja Tursanmetsä 1 röykkiö I 23 m².

Löydöt: Tursanmetsä 1 KM 39031: 1–7 Palanutta ja palamatonta luuta.

Hamina Kääkkäri KM 39046:1 Hiiltynyttä puuta

Aikaisemmat löydöt: Tursanmetsä 1 röykkiö A, KM 3796: 1–21 palanutta luuta, diar. 11.9.2009

Valokuvat: s. 16–29.

Digitaalikuvat: Tursanmetsä 1 DG2540:1–19

Kääkkäri DG2539:1–9

Mustavalkokuvat: Tursanmetsä 1 F146613:1–10

Kääkkäri F146613:1–5

1. JOHDANTO

Tiehallinto suunnittelee valtatie 7 uutta linjausta Kotkasta Virolahteen. Haminan kohdalle tulisi ohikulkutie. Haminan alueella tulevilla tielinjalla tai sen läheisyydessä on useita muinaisjäännöksiä, joita tien rakentaminen uhkaa. Nämä kohteet ovat Tursanmetsä 1 ja 2, Tupakangas 1 ja 2, Kallioharju ja Kääkkäri. Kaikki kohteet ovat röykkiöitä tai kivilatomoja.

Kiinteät muinaisjäännökset ovat kulttuuriympäristön vanhimpana osana muinaismuistolain (295/63) nojalla rauhoitettuja. Museovirasto ja Liikennevirasto neuvottelivat 27.4.2011. alueen muinaisjäännösten tutkimisesta, jotka ovat Tursanmetsä 1 röykkiö I ja Kääkkäri röykkiö A. Muut kohteet tulee merkitä maastossa Museoviraston nauhalla, merkittävät kohteet ovat Kääkkäri röykkiö B, Tursanmetsä 1 röykkiöt A–H, Tupakangas 1 ja 2 ja Kallioharju. Museoviraston kulttuuriympäristön hoidon Arkeologiset kenttäpalvelut -yksikkö arvioi pyynnöstä työhön tarvittavan ajan (8 kenttätyöpäivää) ja kustannukset (17 700 €). (diaarinro: 006/304/2010).

Rakennuttaja eli Liikennevirasto vastasi kustannuksista muinaismuistolain 15 § perusteella. Yhteyshenkilönä Liikenneviraston puolesta toimi Lars Westermarck. Kaivausten johtajana toimi FM Kreetta Lesell, piirtäjänä Huk Piritta Häkälä ja tutkimusavustajana Ulla Moilanen. Koululainen Mira Laitinen oli kolmen päivän ajan kaivajana. Kaivaukset toteutettiin 4.–13.7.2011. Kaivetun alueen laajuus oli Kääkkärin kohteella 25 m² ja Tursanmetsä 1:n kohteella 23 m².

Haminan Tursanmetsä 1:n röykkiö I ja Kääkkärin röykkiö A saatiin tutkituksi kokonaan. Ne olivat selvästi ihmisen tekemiä ja niissä molemmissa oli tulenteon jälkiä. Tursanmetsän röykkiö muistutti enemmän uunia ja siitä löytyi myös palanutta luuta. Kääkkärin röykkiöstä ei saatu löytöjä. Vuonna 2009 kaivettujen Tursanmetsä 1 röykkiöiden radiohiiliajoitukset ovat Hela-2305 (puuhiili, 150+/-30 BP), Hela-2306 (puuhiili, 248+/-30 BP) ja Hela-2381 (palanut kalanluu, 195+/-30 BP). Hela-2305 ja 2381 ovat röykkiöstä A ja Hela-2306 on röykkiöstä B. Hela-2305 mediaani-ikä 1792 AD, Hela-2306 1657 AD ja Hela-2381 1772 AD.

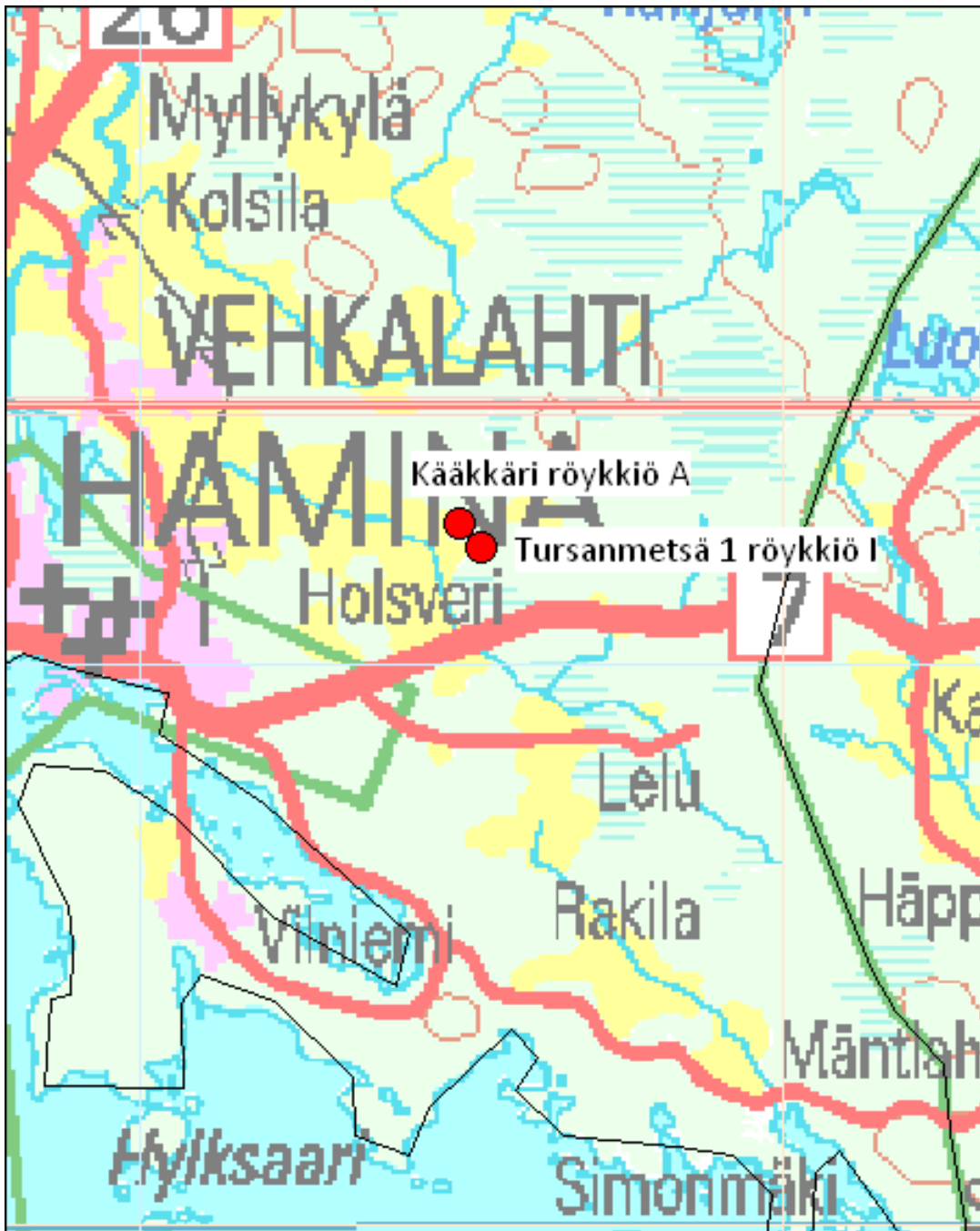
Tursanmetsä 1:n röykkiö I on todennäköisesti uuni mahdollisesti niin sanottu ryssänuuni tai savustusuuni (Niukkanen 2009:113). Tätä tulkintaa tukevat siitä löytyneet palaneet luut. Mielenkiintoista kuitenkin on, että suurin osa hiilestä ja palonjäljistä on uunin sisäosan ulkopuolella. Kääkkärin röykkiö A ei ole niin selkeä rakenteeltaan. Se on kuitenkin selvästi ihmisen tekemä ja myös siinä on palonjälkiä

Tursanmetsä 1:n röykkiöt A, B ja Tursanmetsä 2:n röykkiö tutkittiin vuonna 2009. Nyt tutkittiin Tursanmetsä 1:n röykkiö I ja Kääkkärin röykkiö A. Tursanmetsän röykkiöt C–H ja Kääkkärin röykkiö B ovat valtatie suoja-alueella tai sen läheisyydessä ja niitä tulee suojella rakentamisen aikana. Museoviraston suojele -osasto päättää kohteiden Tupakangas 1 ja 2 ja Kallioharju mahdollisista myöhemmistä tutkimuksista.

5.3.2012 Helsingissä _____

tutkija Kreetta Lesell

Lähestymiskartta karttalehti 500k\19Q

Taustakartta © Maanmittauslaitos 2008, aineiston kopiointi ilman lupaa. Ei mittakaavassa.

2. SIJAINTI, MAISEMA JA VESISTÖHISTORIA

Hamina Tursanmetsä 1 sijaitsee noin 5,3 km itäkoilliseen Haminan keskustorilta. Kohteessa on 9 rökkiötä, jotka sijaitsevat muinaisen merenlahden itärannalla. Kaikki rökkiöt ovat pienen hiekkatien länsipuolella, joka lähtee valtatiestä 7 pohjoiseen motocrossradan kohdalta. Rata sijaitsee Haminasta itään.

Haminan Tursanmetsä 1:n 9 rökkiötä on nimetty kirjainten mukaan A–I. Ne sijaitsevat kallioilla havumetsän keskellä 5 ja 10 m korkeuskäyrien välissä. Kallioilla kasvaa sammalta ja jäkälää ja kitukasvuisia puita. Rökkiöiden länsipuolella on soinen vetinen alue, joka on ollut aikaisemmin merenlahti.

Rökkiöt A ja B ovat noin 5 m päässä toisistaan. Rökkiöstä A länteen on pieni metsäinen alue, jonka jälkeen on kallioinen aukeama. Täällä sijaitsevat rökkiöt C–G. Rökkiö C on rökkiöstä A noin 90 m länteen. Rökkiö H on metsän keskellä olevalla kallioilla rökkiöstä A noin 90 m luoteeseen. Rökkiö I on kallioilla rökkiöstä A runsaat 200 m pohjoisluoteeseen. Rökkiö I on jäämässä ohitustien alle, joten se tutkittiin näiden kaivausten aikana. Rökkiöt A ja B tutkittiin jo vuonna 2009. Rökkiöt C–H ovat valtatie suoja-alueella tai sen läheisyydessä ja niitä tulee suojella rakentamisen aikana.

Kääkkärin kohde muodostuu kahdesta rökkiöstä, jotka ovat noin 100 m päässä toisistaan. Kohde on Haminan keskustorilta 5,2 km itäkoilliseen. Rökkiö A on jäämässä ohitustien alle, joten se tutkittiin näiden kaivausten aikana.

Vuoden 2009 tarkastuksessa Kääkkärin rökkiö A on läpimitaltaan noin 2 m ja alle 0,5 m korkeudeltaan. Sen ympäristössä on irtokiviä. Se muistuttaa hieman jatulintarhaa. Se on selvästi ihmisen tekemä. Rökkiö sijaitsee kallioilla, joka on sammalen ja jäkälän peitossa. Ympäristössä on mäntyjä ja kuusia.

Kääkkärin rökkiö B on läpimitaltaan noin 2 m ja 0,5 m korkuinen. Siinä on useampi kivikerros. Rökkiö sijaitsee kallioilla paksun sammalen peitossa. Ympäristössä on kuusia. Se on selvästi ihmisen tekemä. Rökkiö B on valtatie suoja-alueen läheisyydessä ja sitä tulee suojella rakentamisen aikana.

Kaakkois-Suomessa maankohoaminen on hitainta koko Suomen alueella. Pronssikauden rökkiöt sijaitsevat noin 15 m korkeudella meren pinnan yläpuolella. 10 m korkeuskäyrän alapuolella olevat rökkiöt eivät voi olla pronssikautisia. (Miettinen 1998:69). Tursanmetsän rökkiöt sijaitsevat 5–8,5 m korkeudella, joten ne eivät voi olla pronssikautisia. Korkeutensa puolesta ne voivat olla rautakautisia tai tätä nuorempia. Rautakaudella ja keskiajalla ne olisivat olleet luoteeseen työntyvän merenlahden itäpuolella pitkänä rivistönä.

Vuoden 2009 tutkimusten jälkeen Tursanmetsän 1:n rökkiöistä A ja B tehtiin radiohiiliajoituksia, jotka ovat Hela-2305 (puuhiili, 150+-30 BP), Hela-2306 (puuhiili, 248+-30 BP) ja Hela-2381 (palanut kalanluu, 195+-30 BP). Hela-2305 ja 2381 ovat rökkiöstä A ja Hela-2306 on rökkiöstä B. Kalenterivuosi korjatun tuloksen mediaani-ikä on se ikä, jonka molemmin puolin on yhtä paljon (50 % kalenterivuosi todennäköisyyttä). Hela-2305:n mediaani-ikä on 1792 AD, Hela-2306:n 1657 AD ja Hela-2381:n 1772 AD.

3. TAUSTATIETOA JA TUTKIMUSHISTORIA

Saaristossa ja rannikoilla olevat laakakivistä kootut yksinkertaiset ulkouunit liittyvät pääasiassa Venäjän kaleerilaivaston ja armeijan liikkeisiin Suomenlahden rannalla ison- ja pikkuvihan aikana 1700-luvulla. Niitä on kutsuttu ryssänuuneiksi. Kiviuneja löytyy mm. Venäjän armeijan leiripaikoilta. Uunin takaseinänä tai yhtenä sivuna on suuri maakivi tai kallioseinämä. Kiviuneja käytettiin leipien paistamiseen tai

muuhun ruuanlaittoon. Toisaalta uuneja ovat voineet käyttää tavalliset kalastajat esimerkiksi kalojen savustamiseen (Niukkanen 2009:113).

Inventoidessaan tulevaa Haminan ohikulkutietä Museoviraston tutkija Johanna Enqvist kartoitti kaksi rökkiötä, jotka nimettiin Haminan Tursanmetsä 1:n rökkiöiksi A ja B (Enqvist 2007). Hänen mukaansa niiden sijaintikorkeus ja typologiset seikat viittaavat rautakauteen tai historialliseen aikaan. Samana vuonna aluevalvoja Esa Mikkola ja Johanna Enqvist kävivät paikalla uudestaan. Vuonna 2007 aluevalvoja Tanja Tenhunen kävi paikalla Seppo Kallion ilmoituksen perusteella ja havaitsi 6 pientä rökkiötä lisää. Nämä olivat Tursanmetsä 1:n rökkiöt C–H. Vuonna 2009 kaivettaessa rökkiötä A ja B Seppo Kallio näytti lähistöltä yhden rökkiön lisää. Tämä oli rökkiö I, joka jää Haminan ohikulkutien alle.

Samojen kaivausten aikana Seppo Kallio näytti myös molemmat Kääkkärin rökkiöt (A ja B), jotka käytiin kartoittamassa 29.8.2009 (Lesell 2010:1–4). Kääkkärin rökkiöistä A jää Haminan ohitustien alle.

Vuoden 2009 Museoviraston kaivauksilla kaivettiin Tursanmetsä 1 rökkiö A kokonaan ja rökkiöstä B puolet. Lisäksi kaivettiin Tursanmetsä 2:n rökkiöstä puolet. Lisäksi tarkastettiin ja merkittiin Kääkkärin rökkiöt A ja B, Tursanmetsä 1:n rökkiöt C–I, Tupakangas 1 ja 2 ja Kallioharju.

Tursanmetsän 1:n rökkiö A on todennäköisesti ollut uuni, varsinkin sisärakenteen muoto on samantyyppinen kuin niin sanotuissa ryssänuuneissa. Tätä mahdollisuutta tukevat rökkiöstä löydetty palaneet luut, joista tunnistettavat kappaleet ovat kalanluita. Mielenkiintoista kuitenkin on, että suurin osa hiilestä ja palonjäljistä oli uunin sisäosan ulkopuolella. Kallion rökkiön ympärillä oli hyvin rapautunutta. Mahdollisesti kyse voi olla savustusuunista. Rökkiö A koottiin uudestaan tutkimisen jälkeen. Se sijaitsee tulevan valtatie suoja-alueella. Mikäli mahdollista, sen voisi suojella rakennusvaiheessa. (Lesell 2009A:7 ja 8). Rökkiön A radiohiiliajoitukset ovat Hela-2305 (puuhiili, 150+-30 BP) ja Hela-2381 (palanut kalanolu, 195+-30 BP).

Myös Tursanmetsä 1:n rökkiö B vaikutti uunilta tai nuotiopaikalta. Näytti siltä, että rökkiössä B tuli olisi ollut suurten kivien ympärillä, ei niiden sisäpuolella. Kivien ympärillä olisi ehkä ollut puukehikko, joka olisi poltettu. Tätä tulkintaa tukee se, että suurin osa hiilestä ja noesta oli kivien ulkopuolella. Varsinkin hiili näkyi voimakkaana raitana kivien ulkopuolella. Sisäpuolella oli erittäin rapautuneita kiviä, joten suurin kuumuus on ollut kivien keskellä. Kallio rökkiön lähellä oli rapautunut siitä itään. Kaivamatoman puolen kalliota ei puhdistettu niin hyvin, että kallion rapautumista olisi voitu tutkia tähän suuntaan. Rökkiön B kaivettu osa koottiin uudestaan. Koska rökkiö B on tulevan valtatie suoja-alueella, sen voisi suojata rakennusvaiheessa. (Lesell 2009A:7 ja 8). Rökkiöstä B saatiin radiohiiliajoitus, joka on Hela-2306 (puuhiili, 248+-30 BP).

Vuoden 2009 kaivauksilla tutkittiin myös Haminan Tursanmetsä 2:n rökkiö. Se oli selvästi ihmisen tekemä. Tässä rökkiössä ei ollut palonjälkiä ja se sijaitsi hiekkapohjalla. Sen merkitystä ei kuitenkaan pystytty selvittämään, mutta se on ollut mahdollisesti rajamerkki. Tutkimisen jälkeen rökkiö ennallistettiin. Se sijaitsee valtatie ja sinne menevän rampin välissä. Rökkiötä ei tarvitse tutkia enempää, mutta mikäli mahdollista, sen voisi säilyttää. (Lesell 2009B:4).

4. KAIVAUSTEN TARKOITUS JA METODIT

Vuoden 2011 kaivauksen tarkoituksena oli tutkia ne kohteet, jotka olivat jäämässä valtatie alle eli Tursanmetsä 1:n rökkiö I ja Kääkkärin rökkiö A. Rökkiöt pyrittiin ajoittamaan ja määrittämään niiden

käyttötarkoitus mahdollisuuksien mukaan. Lisäksi seuraavat kohteet merkittiin maastossa Museoviraston oranssin värisellä nauhalla: Kääkkäri röykkiö B, Tursametsä 1 röykkiöt A–H, Tupakangas 1 ja 2 ja Kallioharju.

Sekä Tursanmetsä 1:n röykkiö I että Kääkkärin röykkiö A kaivettiin kokonaan. Koska röykkiöt olivat kaukana toisistaan, niiden kohdalla käytettiin eri koordinaatistoa. Koska kaivaukset olivat metsässä, eikä lähellä ollut rakennuksia tai muita kiinnityspisteitä, koordinaatistoa ei pystytty kiinnittämään valtakunnalliseen koordinaatistoon. Tämän takia röykkiön koordinaatiston keskipisteestä otettiin vähintään kolme GPS-lukemaa, joiden keskiarvo laskettiin. Molempien koordinaatistojen x-linja on 0 goonia. Kohteista piirrettiin tasokarttoja. Kiireen takia yleiskarttana käytettiin molemmissa kohteissa karttaotetta, johon merkittiin röykkiöt ja niiden ympärillä oleva kallio. Kohteista otettiin mustavalko- ja digitaalikuva.

Tursanmetsän röykkiölle korkeus tuotiin paikalle ohikulkutielle tehdystä korkeuspisteestä (nro 0536), jonka korkeus oli 12,58 m mpy. Korkeuspiste on keltainen muoviputki, joka on pultattu rautanivelellä kiveen, se sijaitsee metsäautotien vieressä. Kääkkärin röykkiölle korkeus tuotiin korkeuspisteestä (nro 09085), jonka korkeus oli 11,884 m mpy.

Molemmat röykkiöt olivat kallion päällä, mutta niissä molemmissa oli pohjalla hiekkaa ja maata. Koska aikaa oli vain 8 päivää ja kaivauksilla oli ainoastaan yksi kaivaja kolmen päivän ajan, päätettiin, että maan seulominen aloitetaan vasta ensimmäisen löydön tultua. Koska Kääkkärin röykkiöstä A ei tullut löytöjä, maata ei seulottu. Tursanmetsä 1:n röykkiöstä I palanutta luuta löytyi kolmannelta kerroksesta, jonka jälkeen maan seulominen aloitettiin. Seulomista nopeutti toiseksi viimeisen päivän rankka sade, jonka avulla maa pystyttiin vesiseulomaan.

Röykkiöt kaivettiin kivikerrosten mukaan, mutta kerrokset olivat suhteellisia, sillä kivet olivat erikokoisia, eivätkä muodostaneet selkeitä kerroksia. Ylimmät kivet poistettiin, jonka jälkeen mahdollinen maa kaivettiin. Suuret kallion pinnalla olevat kivet poistettiin viimeiseksi.

5. HAVAINNOT

5.1. TURSANMETSÄ 1 RÖYKKIÖ I

Röykkiö I:n sijaintikoordinaatit olivat P:6715440 I:516166, koordinaatin x=200, y=600 kohdalla. Röykkiön korkeus vaihteli 8,3 – 7,8 m mpy. Röykkiö oli selkeästi havaittavissa ja muistutti vuonna 2009 kaivettuja röykkiöitä A ja B. Röykkiö I sijaitsee länteen viettävällä kalliolla ja oli heinän ja sammalen peitossa. (Katso valokuva DG2540:1 s. 16)

Turpeen poistamisen jälkeen röykkiö I oli runsaat 3 x 3 m kokoinen ja noin 40 cm korkea ja lähinnä ympyrän muotoinen. Osa kivistä oli rapautuneita. Rakenteen ympärillä oli yksittäisiä kiviä, jotka mahdollisesti kuuluivat siihen. Rakennelma pohjoispuolella oli hyvin juurista maata, jossa oli nokea. (Katso valokuva DG2540:2–5 s. 16–18 ja kartta s. 32).

Ensimmäisen kivikerroksen poistamisen jälkeen rakenne oli neliömäisempi. Röykkiön keskeltä alkoi hahmottaa suuria laakeita kiviä, joista monet, varsinkin itäpuolella olevat, olivat melko pystyssä. Lännessä oli suuri laakea kivi, joka on mahdollisesti ollut sisärakennelman katto. Pohjoisessa näkyi suuri pystyssä ollut laakea kivi, joka oli melko paksu ja rapautunut. Se voisi olla sisärakennelman takaseinä. Röykkiön keskellä oli palanutta kiveä ja soraa. Sen pohjoispuolella oli turpeen, hiekan ja noensekaista maata. (Katso valokuvat DG2540:6–9, s. 18–20 ja kartta s. 33).

Toisen kivikerroksen poistamisen jälkeen rakennelma pieneni. Pystyssä olevat kivet näkyivät selvemmin. Kivien keskellä oli palanutta kiveä ja soraa, kivien ympärillä oli selkeä hiilen ja noensekainen maa. Kallion pinnan putsauksen yhteydessä havaittiin, että rakenteesta pohjoiseen juuriston pohjalla oli hiiltä. Myös kallion pinta oli hyvin rapautunut tähän suuntaan. (Katso valokuvat DG2540:10–13, s. 20–22 ja kartta s. 34).

Kolmannen kivikerroksen poistamisen jälkeen jäljellä oli vain muutama iso kivi ja siellä täällä pienempiä kiviä. Röykkiön keskellä oli hiekkaa, jonka ympärillä oli palanutta kiveä ja soraa, jota kiersi pohjoisessa ja etelässä hiiliraita ja noensekainen hiekka. Pohjoisessa oli hyvin rapautunutta kalliota. Pohjoisessa pystyssä ollut paksu kivi näkyi entistä selkeämmin. (Katso valokuvat DG2540:14–17, s. 22–24 ja kartta s. 35.)

Neljännän kivikerroksen poistamisen jälkeen kiviä oli jäljellä vain muutama. Kivet poistettiin ja hiekka seulottiin. Maa kaivettiin kallioon saakka. (Katso valokuvat DG2540:18–19, s. 24–25 ja kartta s. 36).

Röykkiö I muistuttaa hyvin paljon vuonna 2009 kaivettua Tursanmetsä 1:n röykkiötä A, vaikka rakenteet eivät ole niin selkeitä kuin röykkiössä A. Röykkiö I on todennäköisesti uuni samoin kuin röykkiö A, mahdollisesti savustusuuni ja on todennäköisesti myös samanikäinen kuin röykkiö A. Molemmat muistuttavat ryssänuunia (Dahlström, Svante 1937:15–20 ja Niukkanen 2009:113).

5.2. KÄÄKKÄRI RÖYKKIÖ A

Röykkiö A:n sijaintikoordinaatit olivat P: 6715721 I: 515907 koordinaatin $x=700$ ja $y=597$ kohdalla. Sen korkeus vaihteli 6,90–7,24 m mpy. Röykkiö kaivettiin kokonaan. Röykkiö sijaitsi kalliolla, ja se oli sammalen ja jäkälän peitossa. Röykkiö oli niin epämääräinen, että sitä oli vaikea erottaa turpeen alta. Kallion ympäristössä oli mäntyjä ja kuusia. Vuoden 2009 tarkastuksen aikana laskettiin röykkiön läpimitaksi noin 2 m ja korkeudeksi vajaat 40 cm. Ympäristössä havaittiin irtokiviä, joiden takia se muistutti hieman jatulintarhaa. Olemukseltaan se muistutti eniten Tursanmetsä 1:n röykkiötä C–G, joita ei ole tutkittu, mutta jotka kartoitettiin vuoden 2009 kaivausten aikana. (Katso valokuvat DG2539:1, s. 25).

Turpeen poistamisen jälkeen röykkiö oli runsaat 3 x 3 m kokoinen ja noin 40 cm korkea ja lähinnä soiki-on muotoinen. Siinä oli maan seassa muutamia kiviä, joista osa oli melko suuria laakeita kiviä. Osa kivistä oli rapautuneita. Rakenteen ympärillä kalliolla oli kiviä, jotka mahdollisesti kuuluvat siihen. Kivet olivat kuitenkin niin yksittäisiä, ettei röykkiö enää turpeen poistamisen jälkeen muistuttanut jatulintarhaa. (Katso valokuvat DG2539:2–5, s. 26–27 ja kartta s. 39).

Ensimmäisen kivikerroksen poistamisen jälkeen jäljellä oli vain muutamia kiviä. Kivien välissä oli turpeen sekaista hiekkaa. Sen koillisosassa oli turpeen, hiekan ja noensekaista maata. Dokumentoinnin jälkeen loput kivet poistettiin ja maa kaivettiin kallioon saakka. Kallion päältä löytyi puuhiiltä (KM 39046). (Katso valokuvat DG2539:6–9, s. 28–29 ja kartta s. 40).

Röykkiö A ei ole selvästi uuni, mutta kivien rapautumisen, noen ja hiilen perusteella siinä on todennäköisesti pidetty tulta. On mahdollista, että röykkiön laakeat kivet ovat muodostaneet jonkinlaisen rakennelman, mahdollisesti uunin, joka on tuhottu/tuhoutunut käytön jälkeen.

6. YHTEENVETO

Haminan Tursanmetsä 1:n röykkiö I ja Kääkkärin röykkiö A saatiin tutkituksi kokonaan. Ne ovat selvästi ihmisen tekemiä ja niissä molemmissa on tulenteon jälkiä. Tursanmetsän röykkiö muistuttaa enemmän

uunia ja siitä löytyi myös palanutta luuta. Kääkkärin röykkiöstä ei saatu löytöjä, mutta siitä löydettiin puuhiiltä. Vuonna 2009 kaivetun Tursanmetsä 1:n röykkiöiden ajoitukset ovat Hela-2305 (puuhiili, 150+-30 BP), Hela-2306 (puuhiili, 248+-30 BP) ja Hela-2381 (palanut kalanluu, 195+-30 BP). Hela-2305 ja 2381 ovat röykkiöstä A ja Hela-2306. Tursanmetsä 1:n röykkiö A on ajoitettu vuosiin 1750-1800, röykkiö B mahdollisesti jo noin 1650-luvulle. Ainakin Tursanmetsä 1:n röykkiö I on todennäköisesti saman ikäinen.

Tursanmetsä 1:n röykkiö I on todennäköisesti ollut niin sanottu ryssänuuni tai ruuanvalmistuksessa käytetty kiviuuni (Niukkanen 2009:113). Tätä tulkintaa tukevat palaneet luut, jotka löytyivät siitä. Mielenkiintoista on kuitenkin se, että suurin osa hiilestä ja palonjäljistä on ollut uunin sisäosan ulkopuolella. Tämä viittaisi mahdollisuuteen, että rakennelma voisi olla myös savustusuuni.

Kääkkärin röykkiö A ei ole niin selkeä rakenteeltaan kuin Tursanmetsän röykkiö. Se on kuitenkin selvästi ihmisen tekemä ja myös siinä on palonjälkiä.

Kaikki Tursanmetsä 1:n ja Kääkkärin röykkiöt sijaitsevat muinaisen merenlahden itärannalla. Yhteistä niille on se, että ne sijaitsevat pienillä kallioilla. Tursanmetsä 1:n röykkiöt C, D, E, F, ja G ja Kääkkärin röykkiö A ovat samantyyppisiä keskenään. Nämä röykkiöt ovat epämääräisempiä ja niiden tulkinta on vaikeampi. Tursanmetsä 1:n röykkiöistä A, B, H ja I ovat samantyyppisiä keskenään. Niiden rakenteet ovat selkeämpiä ja niissä on enemmän palonjälkiä.

Tursanmetsä 1:n röykkiöt A ja B ja Tursanmetsä 2:n röykkiö on tutkittu vuonna 2009 ja Tursanmetsä 1:n röykkiö I ja Kääkkärin röykkiö A on tutkittu näillä kaivauksilla. Tursanmetsän röykkiöt C–H ja Kääkkärin röykkiö B ovat valtatie suoja-alueella tai sen läheisyydessä ja ne ovat vaarassa rakentamisen aikana.

Seuraavat kohteet merkittiin maastossa Museoviraston oranssin värisellä nauhalla: Kääkkäri röykkiö B, Tursanmetsä 1 röykkiöt A–H, Tupakangas 1 ja 2 ja Kallioharju. Museoviraston suojelu -osasto päättää kohteiden Tupakangas 1 ja 2 ja Kallioharju mahdollisista myöhemmistä tutkimuksista.

LÄHTEET JA KIRJALLISUUS

Arkistolähteet:

Muinaisjäännösrekisteri. Museovirasto. Helsinki.

Enqvist, Johanna 2004: Haminan ohituskulcutien (vt 7 ja E18) muinaisjäännösinventointi. Museovirastokeskusarkisto.

Lesell, Kreetta 2009 A: Hamina Tursanmetsä 1 Röykkiöiden koekaivaus Haminan ohitustiellä (vt 7/E 18)

Lesell, Kreetta 2009 B: TARKASTUS HAMINAN OHIKULKUTIEN (VT 7/E 8) TAKIA, HAMINA KÄÄKKÄRI

Kirjalliset lähteet:

Dahlström, Svante 1937: Ryssugnarna och den ryska skärgårdsflottan. *Finskt Museum* XLIV 1937. s. 14-70.

Miettinen, Arto 2002: Relative Sea Level Changes in the Eastern Part of the Gulf of Finland during the Last 8000 Years. *Annales Academiae Scientiarum Fennicae Geologica-Geographica* 162. Suomalainen Tiedeakatemia.

Niukkanen, Marianna 2009: Historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset. Museovirasto, rakennushistorian osasto 2009.

Digitaalikuvaluettelo Hamina Tursanmetsä 1. Kuvannut Kreetta Lesell DG2540:1–19

Kuvan numero	Aihe	Mitat
DG2540:1	Kuva röykkiöstä I ennen kaivausten aloittamista. Kaakosta.	4272 x 2848 pixel
DG2540:2	Kuva röykkiöstä I turpeen poiston jälkeen. Etelästä.	4272 x 2848 pixel
DG2540:3	Kuva röykkiöstä I turpeen poiston jälkeen. Lännestä.	4272 x 2848 pixel
DG2540:4	Kuva röykkiöstä I turpeen poiston jälkeen. Pohjoisesta.	4272 x 2848 pixel
DG2540:5	Kuva röykkiöstä I turpeen poiston jälkeen. Idästä.	4272 x 2848 pixel
DG2540:6	Kuva röykkiöstä I ensimmäisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Etelästä.	4272 x 2848 pixel
DG2540:7	Kuva röykkiöstä I ensimmäisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Lännestä.	4272 x 2848 pixel
DG2540:8	Kuva röykkiöstä I ensimmäisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Pohjoisesta.	4272 x 2848 pixel
DG2540:9	Kuva röykkiöstä I ensimmäisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Idästä.	4272 x 2848 pixel
DG2540:10	Kuva röykkiöstä I toisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Etelästä.	4272 x 2848 pixel
DG2540:11	Kuva röykkiöstä I toisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Lännestä.	4272 x 2848 pixel
DG2540:12	Kuva röykkiöstä I toisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Pohjoisesta.	4272 x 2848 pixel
DG2540:13	Kuva röykkiöstä I toisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Idästä.	4272 x 2848 pixel
DG2540:14	Kuva röykkiöstä I kolmannen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Etelästä.	4272 x 2848 pixel
DG2540:15	Kuva röykkiöstä I kolmannen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Lännestä.	4272 x 2848 pixel
DG2540:16	Kuva röykkiöstä I kolmannen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Pohjoisesta.	4272 x 2848 pixel
DG2540:17	Kuva röykkiöstä I kolmannen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Idästä.	4272 x 2848 pixel
DG2540:18	Kuva röykkiöstä I neljännen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Etelästä.	4272 x 2848 pixel
DG2540:19	Kuva röykkiöstä I neljännen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Pohjoisesta.	4272 x 2848 pixel

Digitaalikuvaluettelo Hamina Kääkkäri. Kuvannut Kreetta Lesell DG2539:1–9

Kuvan numero	Aihe	Mitat
DG2539:1	Yleiskuva röykkiöstä A ennen kaivausten aloittamista. Lännestä.	4272 x 2848 pixel
DG2539:2	Kuva röykkiöstä A turpeen poistamisen jälkeen. Kaakosta.	4272 x 2848 pixel
DG2539:3	Kuva röykkiöstä A turpeen poistamisen jälkeen. Lounaasta.	4272 x 2848 pixel
DG2539:4	Kuva röykkiöstä A turpeen poistamisen jälkeen. Luoteesta.	4272 x 2848 pixel
DG2539:5	Kuva röykkiöstä A turpeen poistamisen jälkeen. Koillisesta.	4272 x 2848 pixel
DG2539:6	Kuva röykkiöstä A ensimmäisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Kaakosta.	4272 x 2848 pixel
DG2539:7	Kuva röykkiöstä A ensimmäisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Lounaasta.	4272 x 2848 pixel
DG2539:8	Kuva röykkiöstä A ensimmäisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Luoteesta.	4272 x 2848 pixel
DG2539:9	Kuva röykkiöstä A ensimmäisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Koillisesta.	4272 x 2848 pixel

Mustavalkokuvalettelo Hamina Tursanmäki 1. Kuvannut Kreetta Lesell F146613:1–10

Kuvan numero	Aihe	Kuvatyyppi	Mitat
F146613:1	Kuva röykkiöstä I ennen kaivausten aloittamista. Kaakosta.	mustavalkoinen negatiivi	24 x 36 mm
F146613:2	Kuva röykkiöstä I turpeen poistamisen jälkeen. Etelästä.	mustavalkoinen negatiivi	24 x 36 mm
F146613:3	Kuva röykkiöstä I ensimmäisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Etelästä.	mustavalkoinen negatiivi	24 x 36 mm
F146613:4	Kuva röykkiöstä I ensimmäisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Lännestä.	mustavalkoinen negatiivi	24 x 36 mm
F146613:5	Kuva röykkiöstä I ensimmäisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Pohjoisesta.	mustavalkoinen negatiivi	24 x 36 mm
F146613:6	Kuva röykkiöstä I ensimmäisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Idästä.	mustavalkoinen negatiivi	24 x 36 mm
F146613:7	Kuva röykkiöstä I toisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Etelästä.	mustavalkoinen negatiivi	24 x 36 mm
F146613:8	Kuva röykkiöstä I toisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Idästä.	mustavalkoinen negatiivi	24 x 36 mm
F146613:9	Kuva röykkiöstä I kolmannen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Etelästä.	mustavalkoinen negatiivi	24 x 36 mm
F146613:10	Kuva röykkiöstä I kolmannen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Pohjoisesta.	mustavalkoinen negatiivi	24 x 36 mm

Mustavalkokuvalettelo Hamina Kääkkäri. Kuvannut Kreetta Lesell F146613:1-5

Kuvan numero	Aihe	Kuvatyyppi	Mitat
F146614:1	Yleiskuva röykkiöstä A ennen kaivausten aloittamista. Idästä.	mustavalkoinen negatiivi	24 x 36 mm
F146614:2	Kuva röykkiöstä A turpeen poiston jälkeen. Kaakosta.	mustavalkoinen negatiivi	24 x 36 mm
F146614:3	Kuva röykkiöstä A turpeen poiston jälkeen. Lounaasta.	mustavalkoinen negatiivi	24 x 36 mm
F146614:4	Kuva röykkiöstä A turpeen poiston jälkeen. Luoteesta.	mustavalkoinen negatiivi	24 x 36 mm
F146614:5	Kuva röykkiöstä A turpeen poiston jälkeen. Koillisesta.	mustavalkoinen negatiivi	24 x 36 mm

Karttaluettelo**Karttojen piirtäminen ja digitointi Piritta Häkälä**

Lähestymiskartta, s. 4

Kartta 1: yleiskartta Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I, MK 1:2000, s. 31.

Kartta 2: tasokartta Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I, pintaturve poistettu, MK 1:50, s. 32.

Kartta 3: tasokartta Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I, 1. kivikerros poistettu, MK 1:50, s. 33.

Kartta 4: tasokartta Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I, 2. kivikerros poistettu, MK 1:50, s. 34.

Kartta 5: tasokartta Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I, 3. kivikerros poistettu, MK 1:50, s. 35.

Kartta 6: tasokartta Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I, 4. kivikerros poistettu, MK 1:50, s. 36.

Kartta 7: pohjavaaituskartta Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I, pohjavaaitus, MK 1:50, s. 37.

Kartta 8: yleiskartta Hamina Kääkkäri röykkiö A, MK 1:2000, s. 38.

Kartta 9: tasokartta Hamina Kääkkäri röykkiö A, pintaturve poistettu, MK 1:50, s. 39.

Kartta 10: tasokartta Hamina Kääkkäri röykkiö A, 1. kivikerros poistettu, MK 1:50, s. 40.

Kartta 11: pohjavaaituskartta Hamina Kääkkäri röykkiö A, pohjavaaitus, MK 1:50, s. 41.

Karttaote kiinteistä muinaisjäännöksistä VT 7 linjauksella, MK 1:10000, s. 42.

DG2540:1 Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I

Kuva röykkiöstä I ennen kaivausten aloittamista. Kaakosta.

DG2540:2 Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I

Kuva röykkiöstä I turpeen poiston jälkeen. Etelästä.

DG2540:3 Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I

Kuva röykkiöstä I turpeen poiston jälkeen. Lännestä.

DG2540:4 Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I

Kuva röykkiöstä I turpeen poiston jälkeen. Pohjoisesta.

DG2540:5 Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I

Kuva röykkiöstä I turpeen poiston jälkeen. Idästä.

DG2540:6 Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I

Kuva röykkiöstä I ensimmäisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Etelästä.

DG2540:7 Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I

Kuva röykkiöstä I ensimmäisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Lännestä.

DG2540:8 Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I

Kuva röykkiöstä I ensimmäisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Pohjoisesta.

DG2540:9 Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I

Kuva röykkiöstä I ensimmäisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Idästä.

DG2540:10 Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I

Kuva röykkiöstä I toisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Etelästä.

DG2540:11 Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I

Kuva röykkiöstä I toisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Lännestä.

DG2540:12 Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I

Kuva röykkiöstä I toisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Pohjoisesta.

DG2540:13 Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I

Kuva röykkiöstä I toisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Idästä.

DG2540:14 Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I

Kuva röykkiöstä I kolmannen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Etelästä.

DG2540:15 Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I

Kuva röykkiöstä I kolmannen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Lännestä.

DG2540:16 Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I

Kuva röykkiöstä I kolmannen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Pohjoisesta.

DG2540:17 Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I

Kuva röykkiöstä I kolmannen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Idästä.

DG2540:18 Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I

Kuva röykkiöstä I neljännen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Etelästä.

DG2540:19 Hamina Tursanmetsä 1 röykkiö I

Kuva röykkiöstä I neljännen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Pohjoisesta.

DG2539:1 Hamina Kääkkäri röykkiö A

Yleiskuva röykkiöstä A ennen kaivausten aloittamista. Lännestä.

DG2539:2 Hamina Kääkkäri röykkiö A

Kuva röykkiöstä A turpeen poistamisen jälkeen. Kaakosta.

DG2539:3 Hamina Kääkkäri röykkiö A

Kuva röykkiöstä A turpeen poistamisen jälkeen. Lounaasta.

DG2539:4 Hamina Kääkkäri röykkiö A

Kuva röykkiöstä A turpeen poistamisen jälkeen. Luoteesta.

DG2539:5 Hamina Kääkkäri röykkiö A

Kuva röykkiöstä A turpeen poistamisen jälkeen. Koillisesta.

DG2539:6 Hamina Kääkkäri röykkiö A

Kuva röykkiöstä A ensimmäisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Kaakosta.

DG2539:7 Hamina Kääkkäri röykkiö A

Kuva röykkiöstä A ensimmäisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Lounaasta.

DG2539:8 Hamina Kääkkäri röykkiö A

Kuva röykkiöstä A ensimmäisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Luoteesta.

DG2539:9 Hamina Kääkkäri röykkiö A

Kuva röykkiöstä A ensimmäisen kivikerroksen poistamisen jälkeen. Koillisesta.

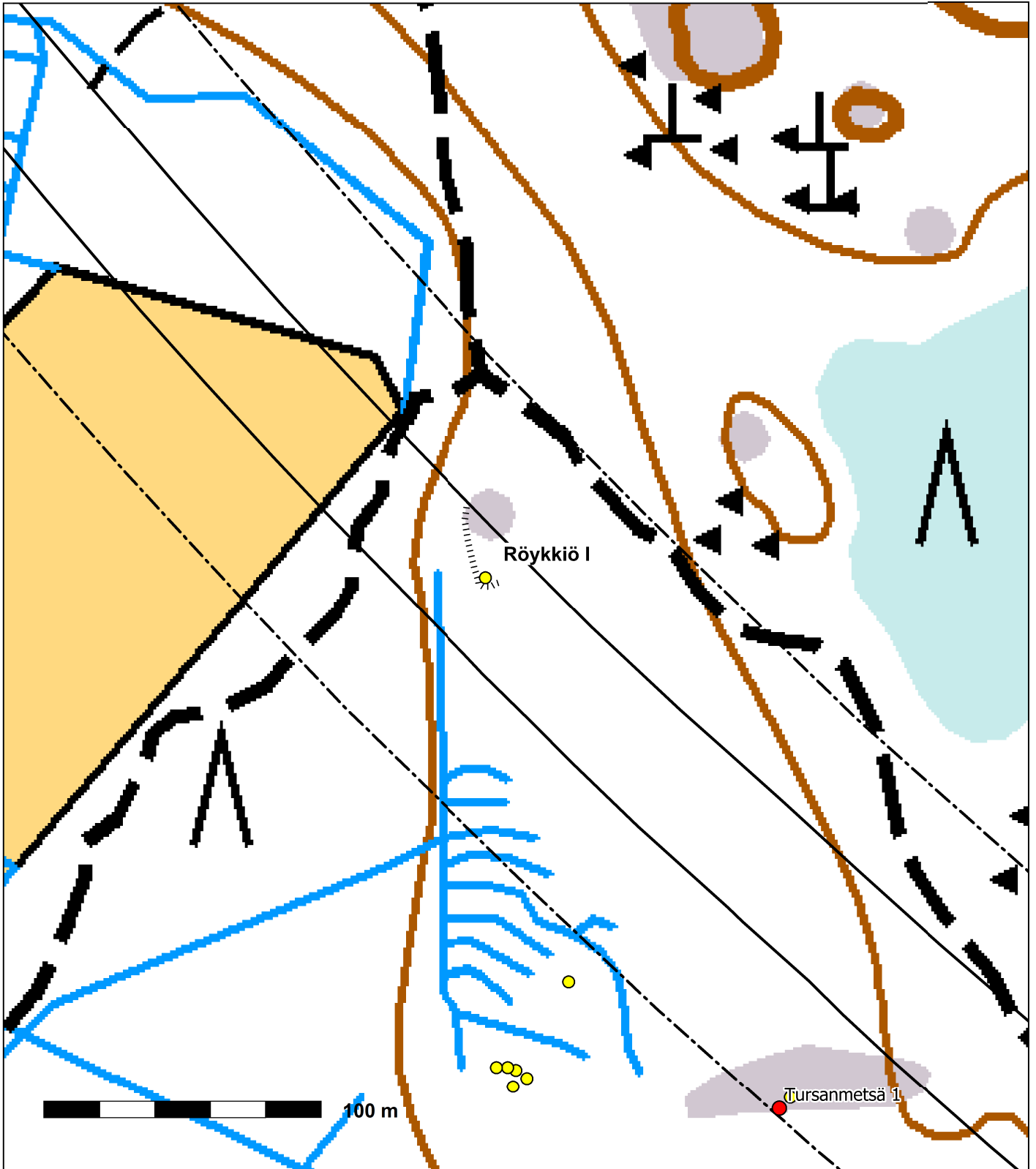
HAMINA Tursanmetsä 1
röykkiö I Kreetta Lesell 2011
Yleiskartta
mk 1:2000

Röykkiö I N: 6715440 E: 516166 on piste 200/600

- kiinteä muinaisjäännös, koordinaattipiste (Museoviraston ylläpitämä muinaisjäännösrekisteri)
- kiinteään muinaisjäännökseen kuuluva erilliskohde
- uusi moottoritienjaus
- - - suoja-alueen raja
- ||||| kallion reuna

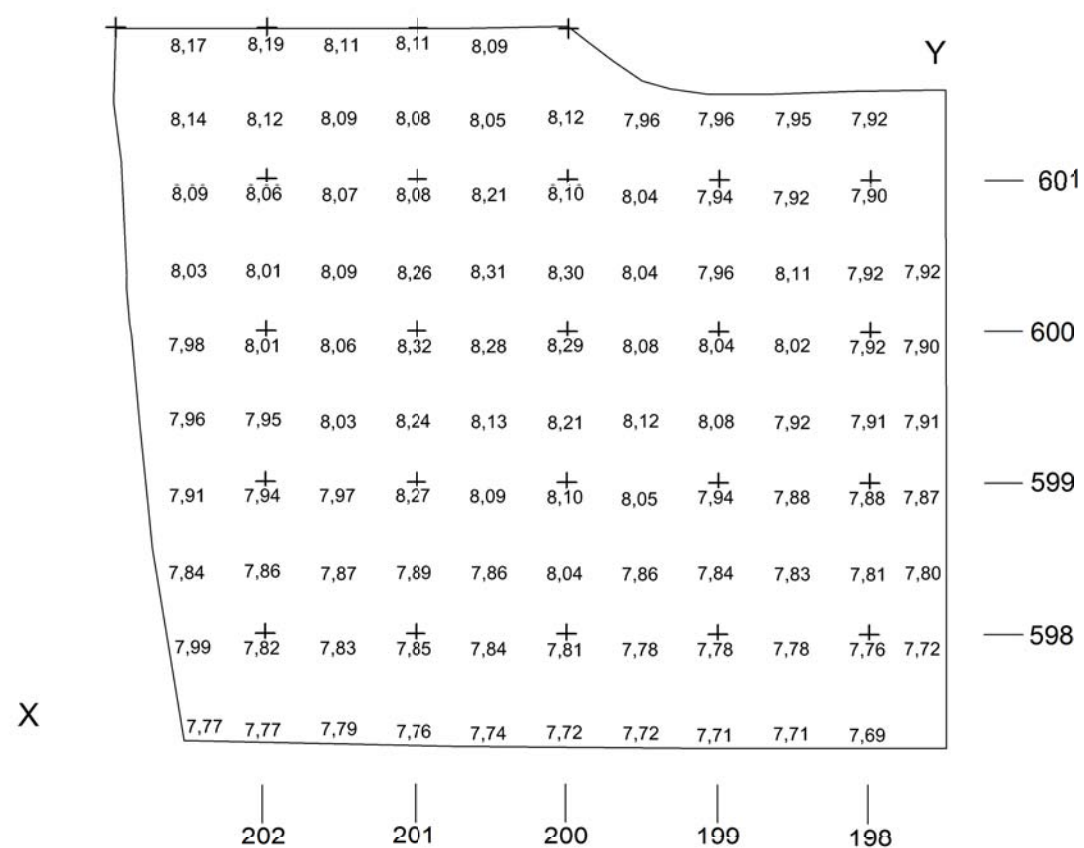
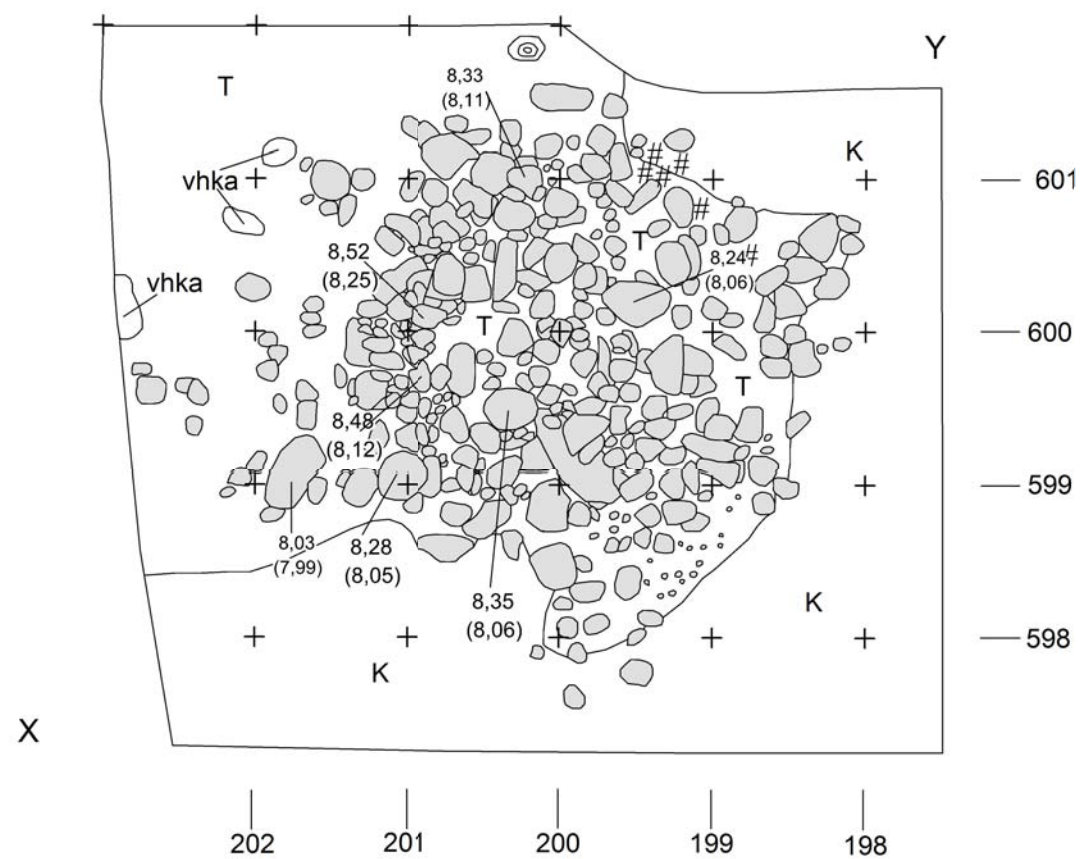
ETRS-TM35FIN 6715682/515996

ETRS-TM35FIN 6715682/516363

ETRS-TM35FIN 6715220/515995

ETRS-TM35FIN 6715220/516363

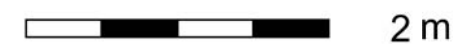

Hamina Tursanmetsä 1 Kreetta Lesell 2011

Röykkiö I
Tasokartta
pintaturve poistettu,
tason vaaitus (korkeudet m mpy)

MK 1:50

Piirt. & digit. Piritta Häkälä

N ←

kivi
 8,93 (8,69) vaaitusluku pinta (pohja)

T turve

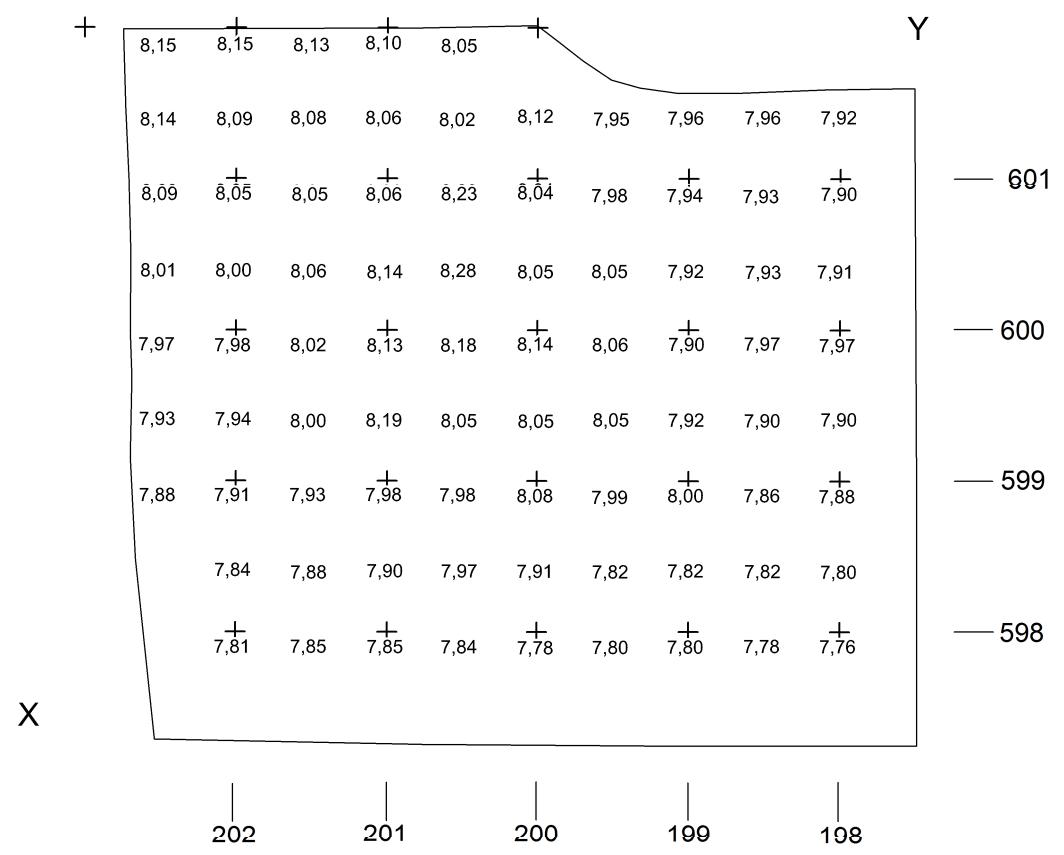
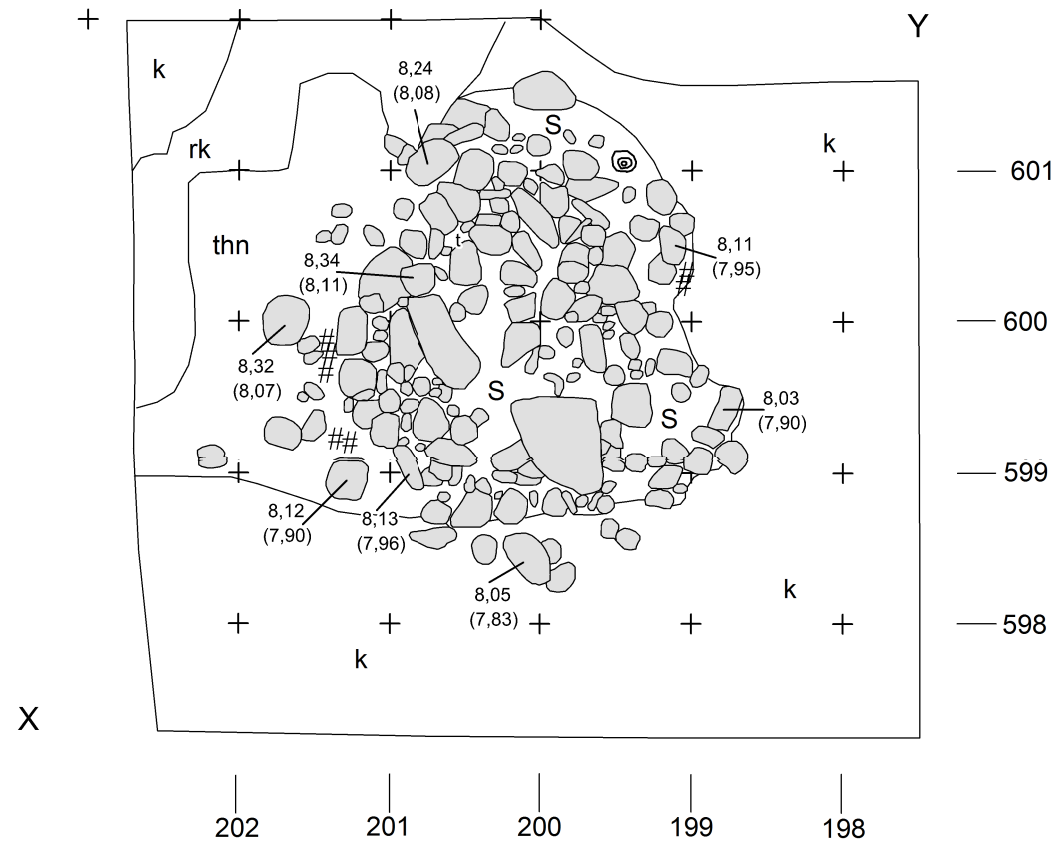
K kallio

vhka vaalea hiekka

kanto

hiili

Piste 200/600 = N: 6715440 E: 516166

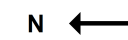
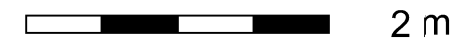

Hamina Tursanmetsä 1 Kreetta Lesell 2011

Röykkiö I
Tasokartta
1. kivikerta poistettu,
tason vaaitus (korkeudet m mpy)

MK 1:50

Piirt. & digit. Piritta Häkälä

kivi

8,93
(8,69)

vaaitusluku pinta
(pohja)

rk

rapautunut kallio

k

kallio

thn

turpeen, hiekan ja noen sekainen maa

s

palanutta kiveä ja soraa

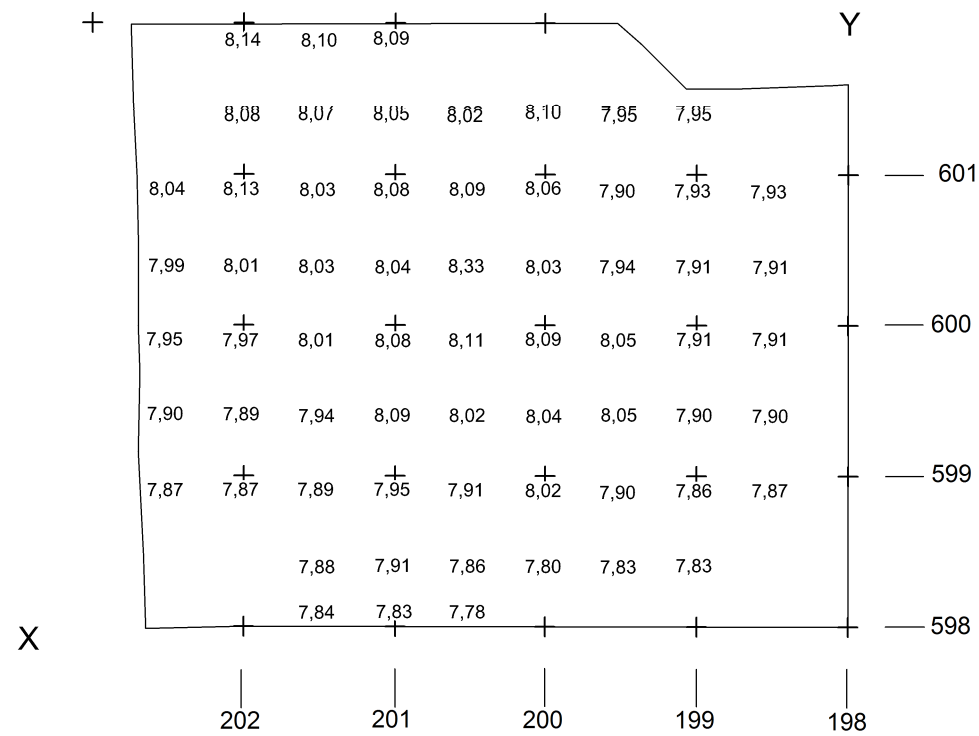
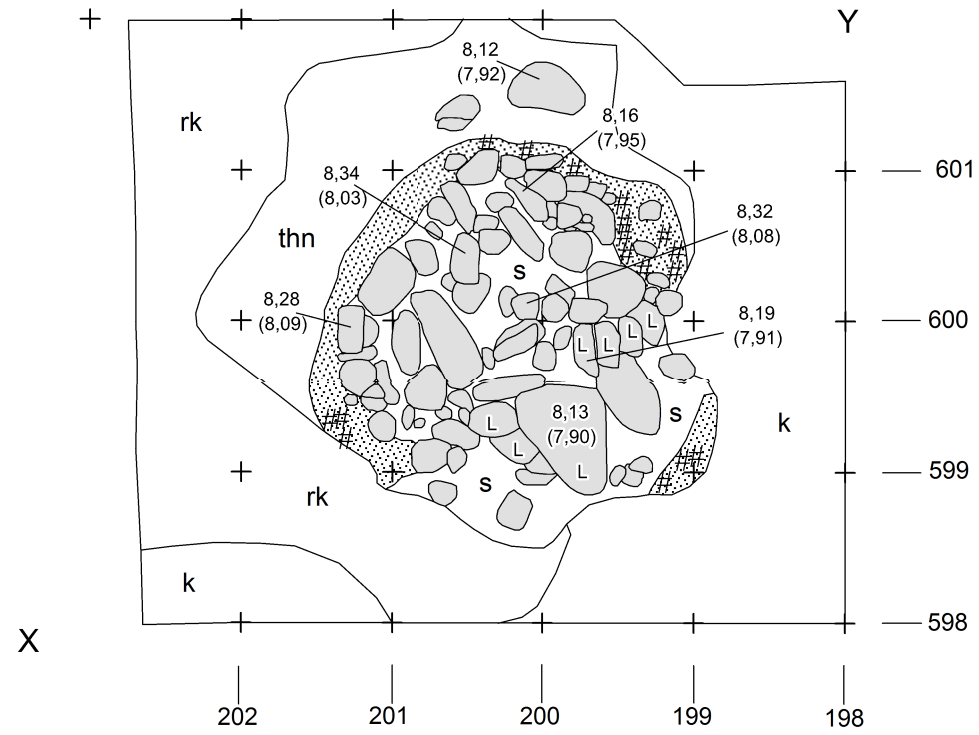

kanto

#

hiili

Piste 200/600 = N: 6715440 E: 516166

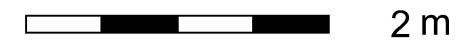

Hamina Tursanmetsä 1 Kreetta Lesell 2011

Röykkiö I
Tasokartta
2. kivikerta poistettu,
tason vaaitus (korkeudet m mpy)

MK 1:50

Piirt. & digit. Piritta Häkälä

N ←

kivi

8,93
(8,69)

vaaitusluku pinta
(pohja)

rk

rapautunut kallio

k

kallio

thn

turpeen, hiekan ja noen sekainen maa

s

palanutta kiveä ja soraa

L

laakakivi

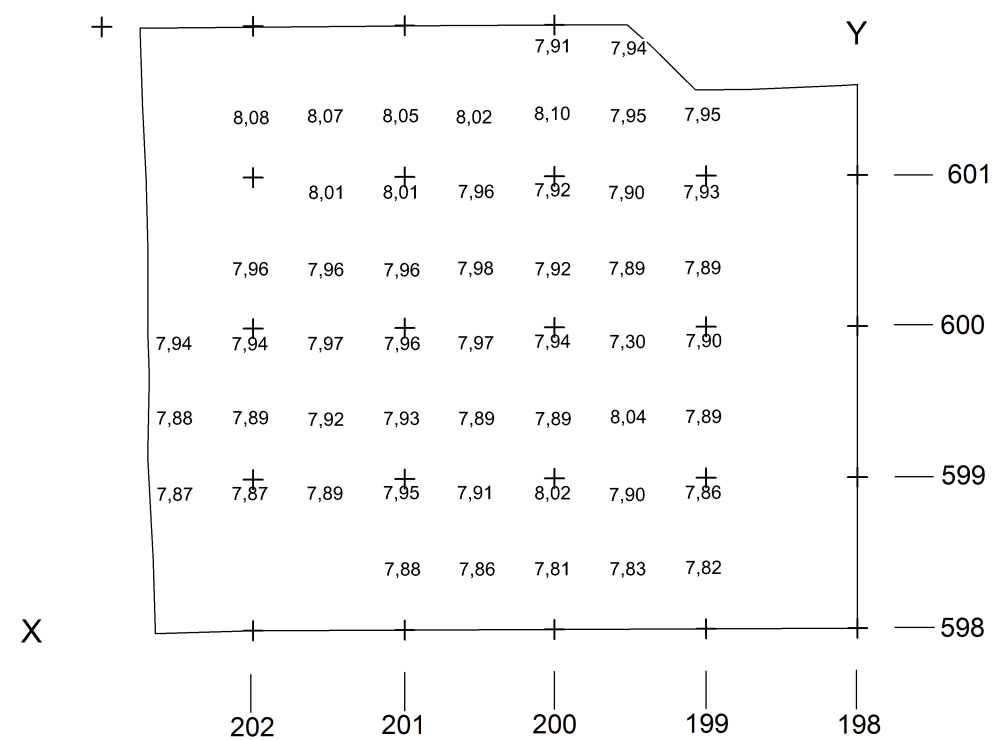
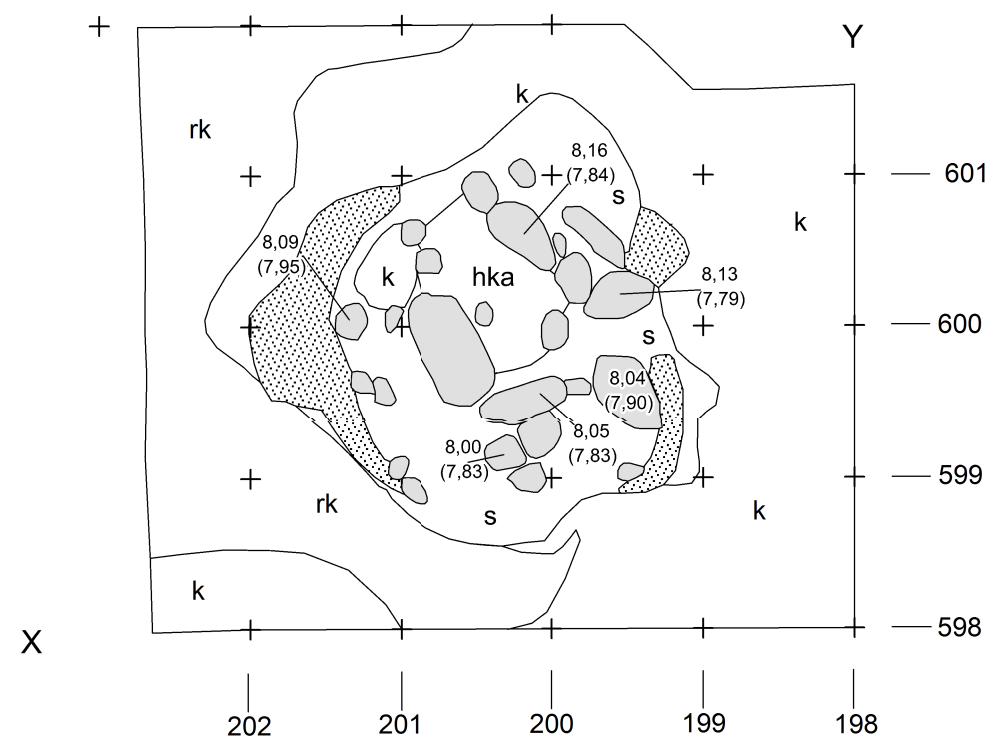
#

hiili

hiilen ja noen sekainen hiekka

Piste 200/600 = N: 6715440 E: 516166

Hamina Tursanmetsä 1 Kreetta Lesell 2011

Röykkiö I

Tasokartta

3. kivikerta poistettu,
tason vaaitus (korkeudet m mpy)

MK 1:50

Piirt. & digit. Piritta Häkälä

 2 m

N ←

 kivi

8,93
(8,69) vaaitusluku pinta
(pohja)

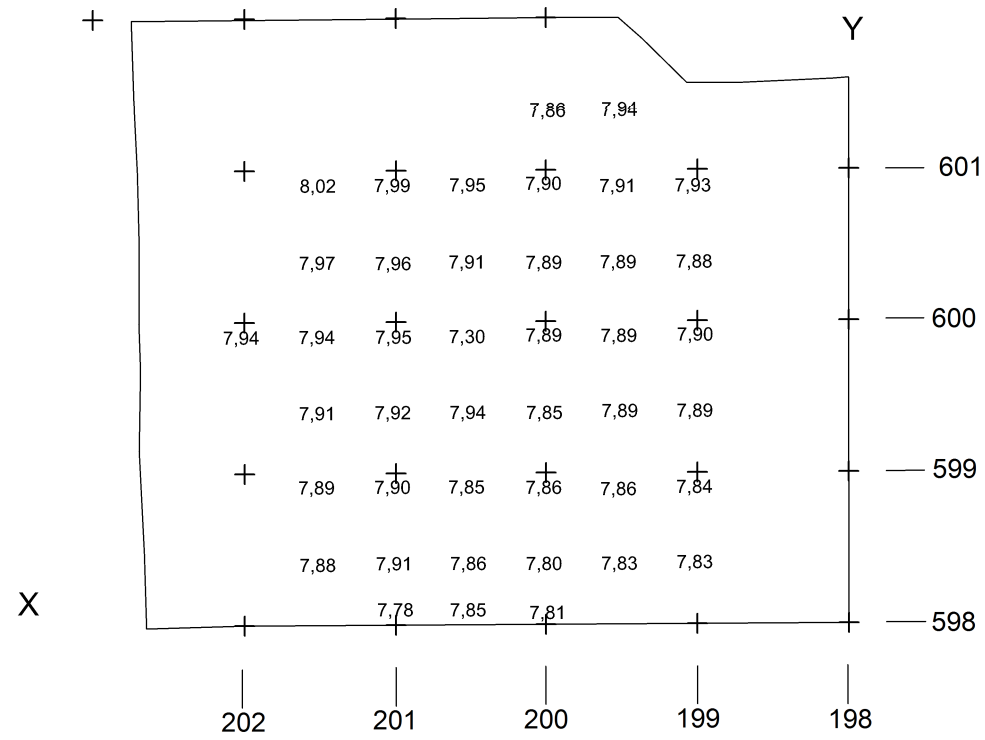
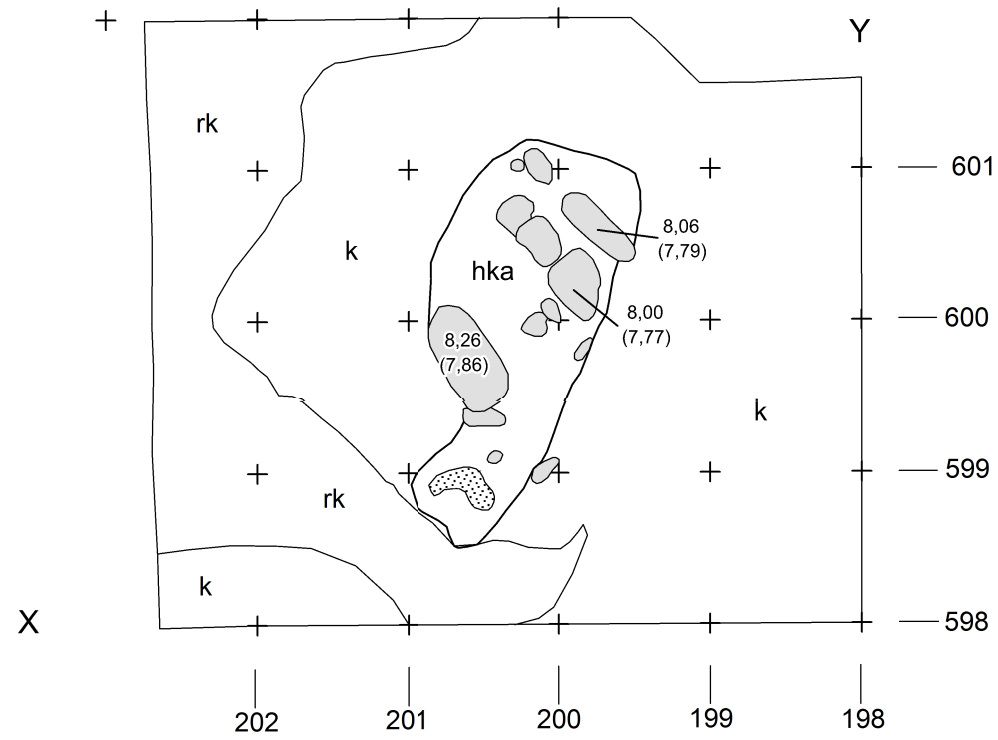
rk rapautunut kallio

k kallio

s palanutta kiveä ja soraa

 hiilen ja noen sekainen hiekka

Piste 200/600 = N: 6715440 E: 516166

Hamina Tursanmetsä 1 Kreetta Lesell 2011

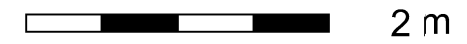
Röykkiö I

Tasokartta

4. kivikerta poistettu,
tason vaaitus (korkeudet m mpy)

MK 1:50

Piirt. & digit. Piritta Häkälä

N ←

kivi

8,93
(8,69)

vaaitusluku pinta
(pohja)

rk

rapautunut kallio

k

kallio

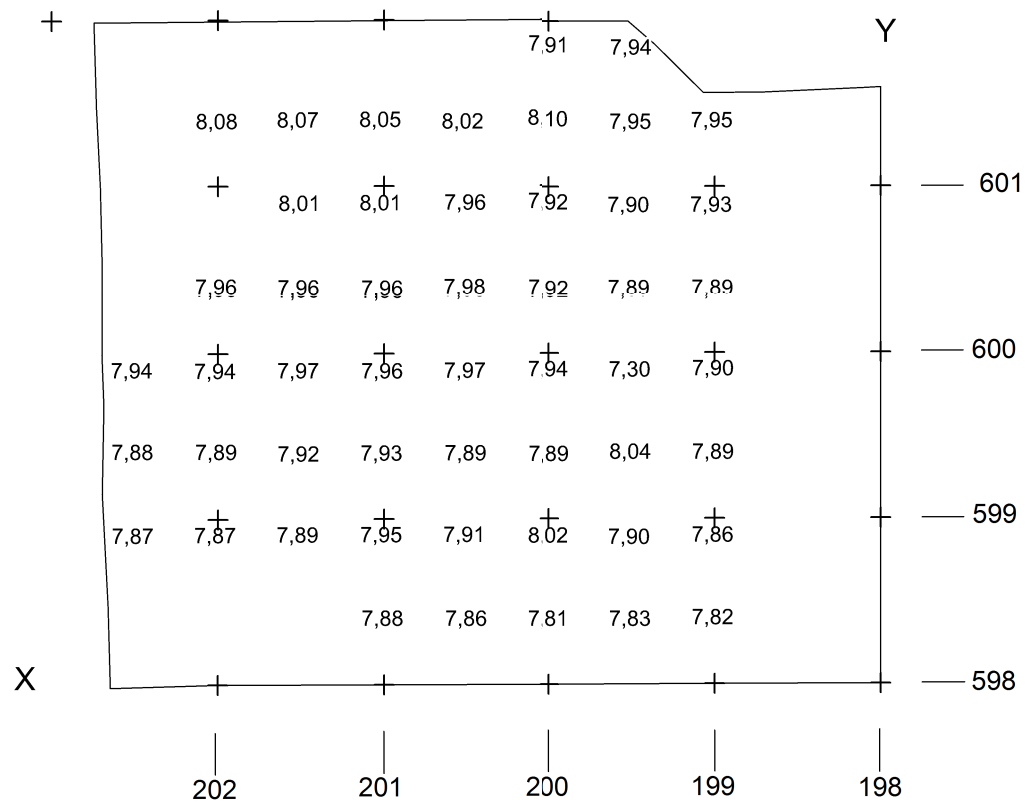
hka

hiekkaa

hiilen ja noen sekainen hiekka

Piste 200/600 = N: 6715440 E: 516166

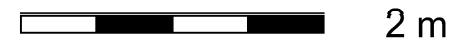

Hamina Tursanmetsä 1 Kreetta Lesell 2011

Röykkiö I
pohjavaaitus
(korkeudet m mpy)

MK 1:50

Piirt. & digit. Piritta Häkälä

N ←

8,93 vaaitusluku

Piste 200/600 = N: 6715440 E: 516166

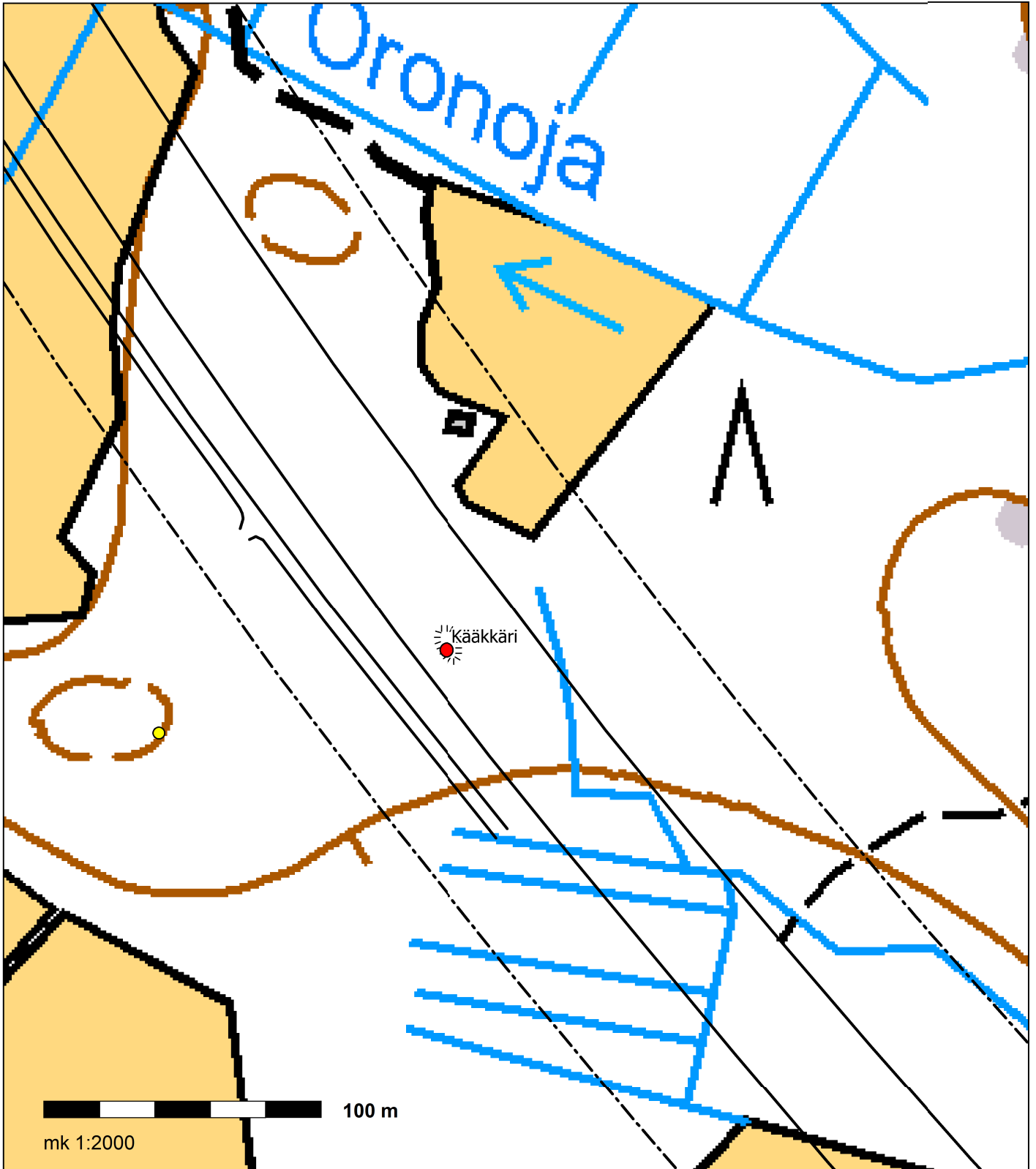
HAMINA Kääkkäri
röykkiö A Kreetta Lesell 2011
Yleiskartta
mk 1:2000

Röykkiö A N: 6715721 E: 515907 on piste 700/597

- kiinteä muinaisjäännös, koordinaattipiste (Museoviraston ylläpitämä muinaisjäännösrekisteri)
- kiinteään muinaisjäännökseen kuuluva erilliskohde
- uusi moottoritelinjaus
- - - suoja-alueen raja
- kallion reuna

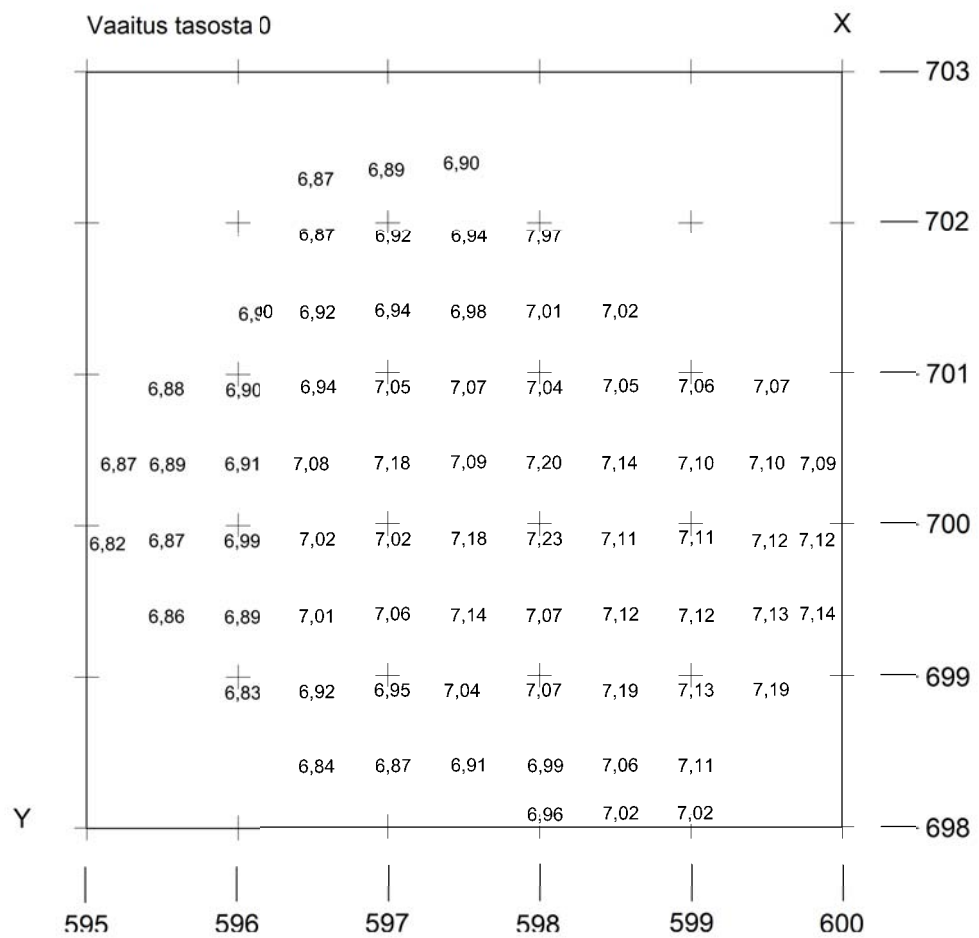
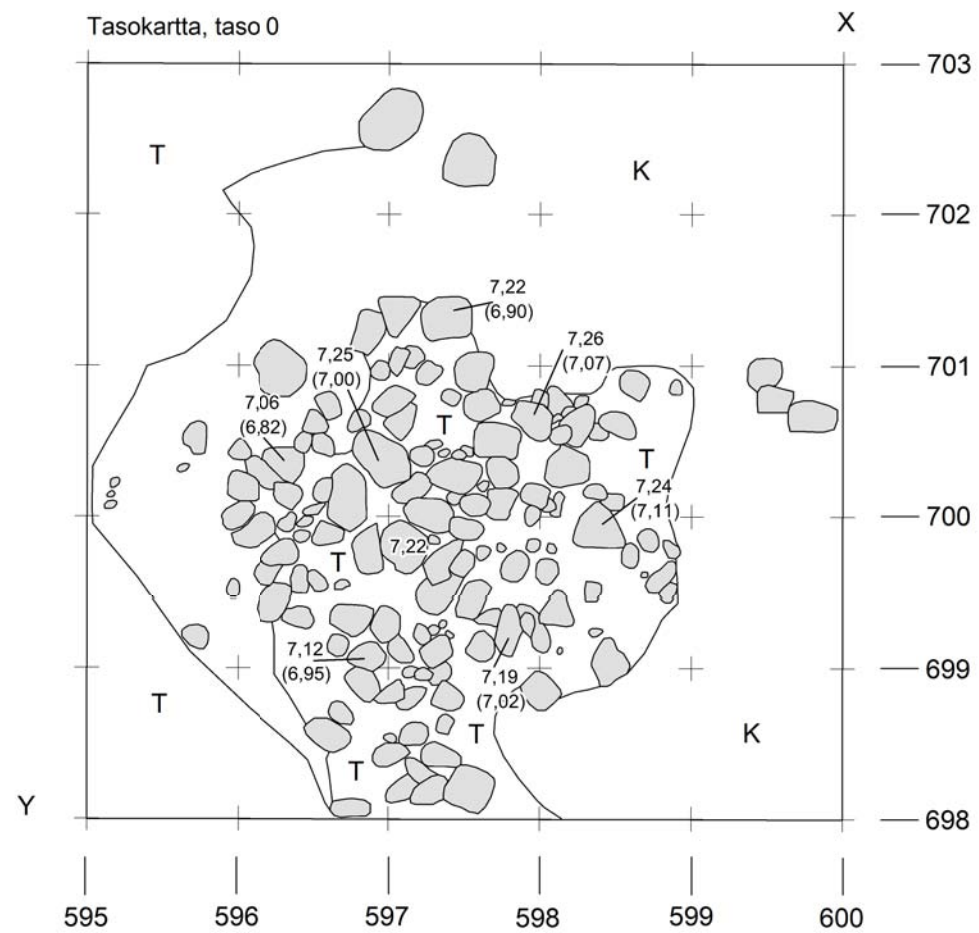
ETRS-TM35FIN 6715974/515746

ETRS-TM35FIN 6715974/516115

ETRS-TM35FIN 6715514/515745

ETRS-TM35FIN 6715513/516114

Hamina Kääkkäri
Kreetta Lesell 2011

Röykkiö A
 Tasokartta
 pintaturve poistettu,
 tason vaaitus (korkeudet m mpy)
 MK 1:50

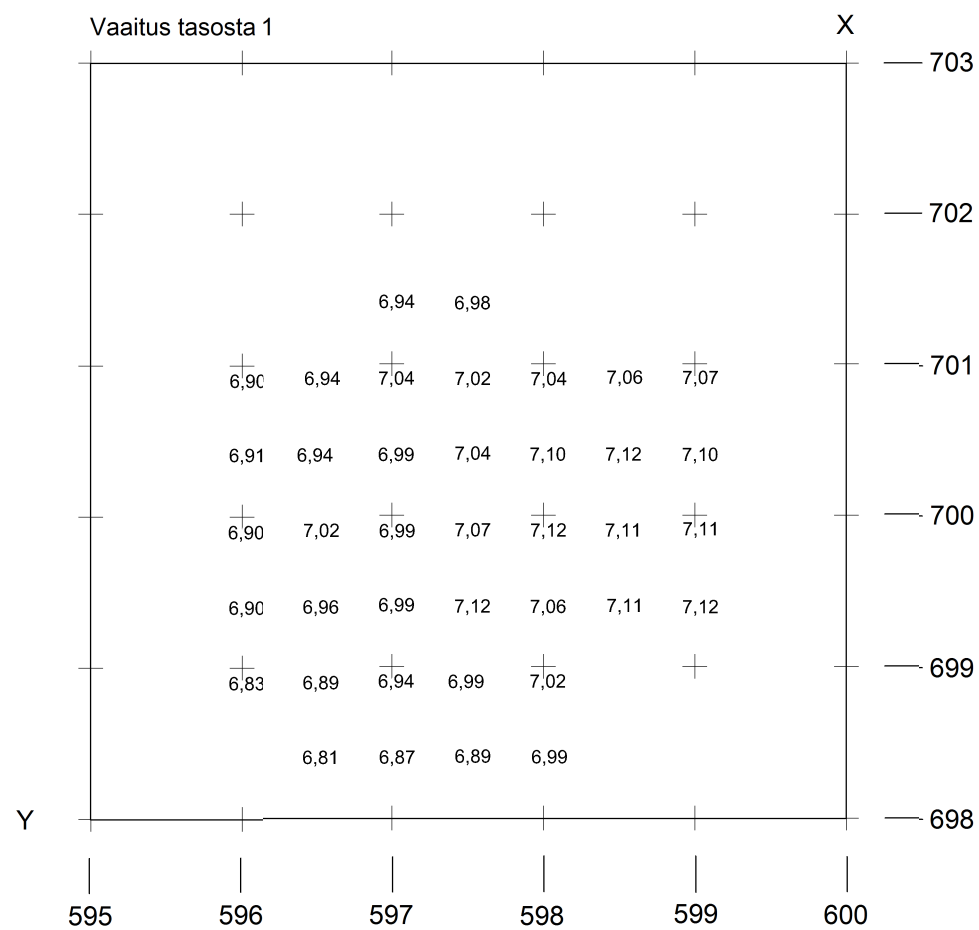
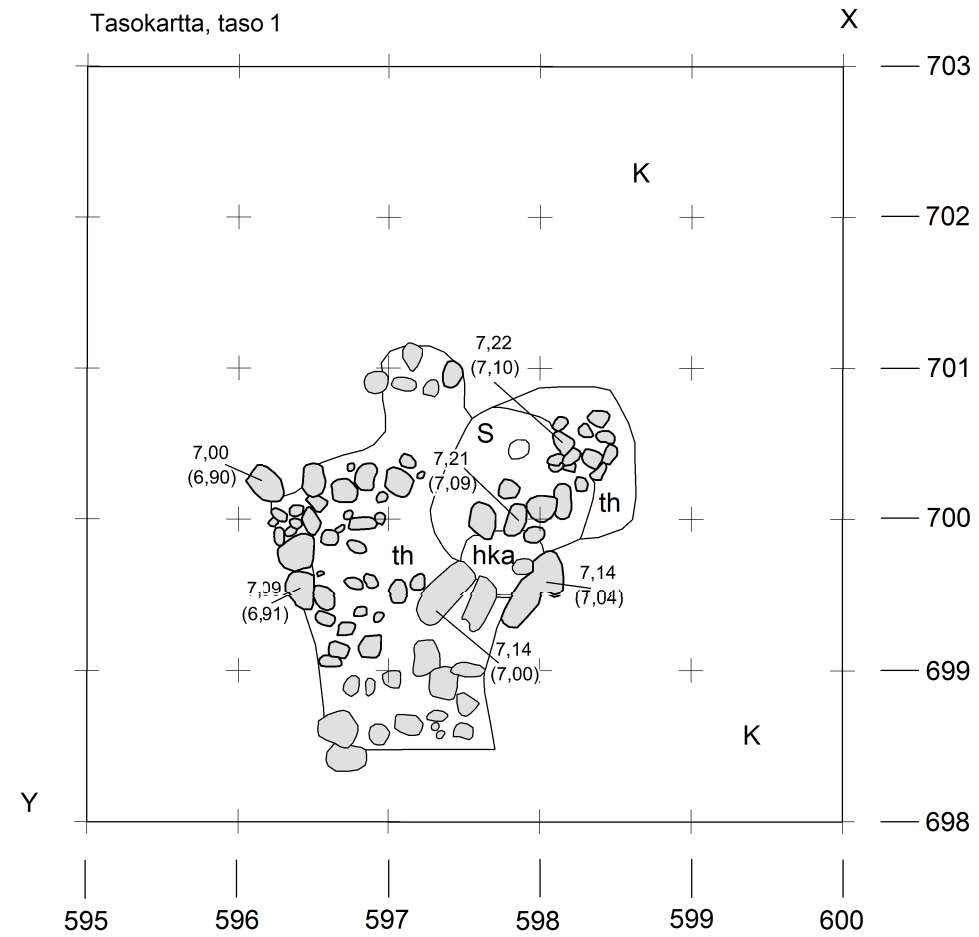
Piirt. & digit. Piritta Häkälä

2 m

N

kivi
 vaaitusluku pinta (pohja)
 K kalliio
 T turve

piste 700/597= N: 3715721 E: 515907

Hamina Kääkkäri Kreetta Lesell 2011

Röykkiö A

Tasokartta

1. kivikerta poistettu,
tason vaaitus (korkeudet m mpy)

MK 1:50

Piirt. & digit. Piritta Häkälä

 2 m

N

kivi

8,93
(8,69)

vaaitusluku pinta
(pohja)

K

kallio

th

turpeen sekainen hiekka

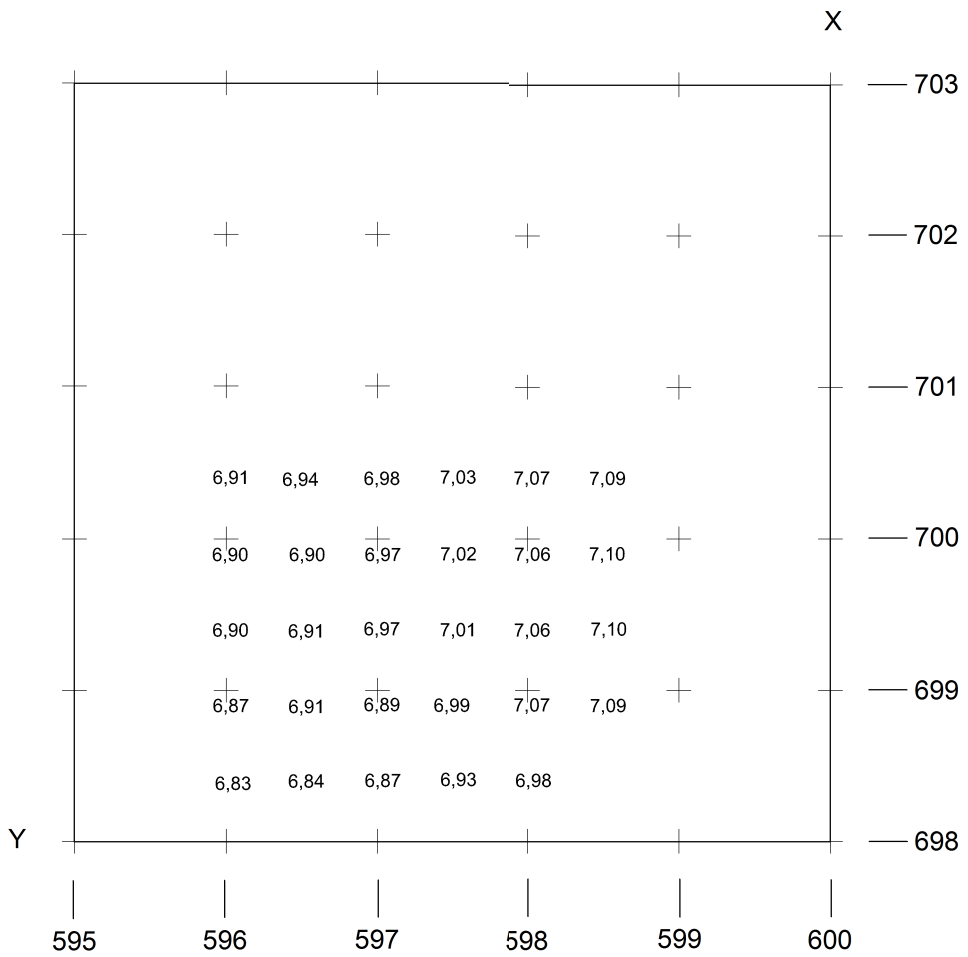
hka

hiekkä

S

sora

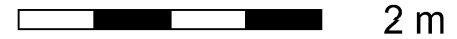
piste 700/597= N: 3715721 E: 515907

Hamina Kääkkäri Kreetta Lesell 2011

Röykkiö A
Vaaituskartta
Pohjavaaitus (korkeudet m mpy)
MK 1:50

Piirt. & digit. Piritta Häkälä

8,93 vaaitusluku pinta
(pohja)

piste 700/597= N: 3715721 E: 515907

HAMINA karttaote kiinteistä muinaisjäänöksistä uudella VT 7 linjauksella

Tutkittujen kohteiden nimet tummennettu,
 Tursanmetsä 2 2009
 Tursanmetsä 1 röykkiöt A ja B 2009, röykkiö I 2011
 Kääkkäri röykkiö A 2011

- kiinteä muinaisjäänös, koordinaattipiste (Museoviraston ylläpitämä muinaisjäänösrekisteri)
- kiinteään muinaisjäänökseen kuuluva erilliskohde
- uusi moottoritelinjaus
- - - suoja-alueen raja

